

zbiory

KOLEKCJA MALARSTWA, RYSUNKU I GRAFIKI DZIAŁU SZTUKI Muzeum Podlaskiego liczy około 800 dzieł artystów polskich i kilkadziesiąt prac autorów obcych. Prezentuje malarstwo od II poł. XVIII wieku po czasy współczesne i stanowi reprezentatywny zbiór malarstwa, przekrój kierunków i stylów ostatnich 250 lat. Składają się na nią obrazy olejne wybitnych malarzy Jacka Malczewskiego, Olgi Boznańskiej, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Jana Cybisa czy Witolda Chomicza. Na uwagę zasługuje zbiór ponad 100 prac malarza i pedagoga Uniwersytetu wileńskiego – Aleksandra Szturmana. W kolekcji malarstwa znajdują się prace artystycznego wileńskiego rodu Bałzukiewiczów, rodzeństwa: Józefa i Łucji. Znaczną część kolekcji stanowią rysunki i grafika, w tym duży zbiór rysunków Stanisława Witkiewicza, Ignacego Pieńkowskiego i Wacława Wąsowicza.

KOLEKCJA RZEMIOSŁA ARTYSTYCZNEGO może być doskonałą ilustracją dziejów europejskiego złotnictwa, ceramiki i szkła XVII-XXw. Znalazły się w niej przedmioty luksusowe, stanowiące niegdyś ozdobę magnackich pałaców, jak również obiekty codziennego użytku, używane w dworach szlacheckich i domach mieszczańskich. Do obiektów rzadko dziś już spotykanych należą XVIII – wieczne miśnieńskie talerze dziecinne, zdobione na kołnierzu wzorem łuski i motywami roślinnymi w lustrze. Warto też zwrócić uwagę na porcelanowe figurki z Miśni, Kopenhagi, Sevres oraz wytwórni polskich. Do powszechnie używanych przedmiotów z porcelany należały kiedyś komplety na biurko : kałamarze, suszki i piórniki w kształcie rynienek, malowane i często złoczone, pochodzące m.in. z wytwórni miśnieńskiej i królewskiej manufaktury w Berlinie.

Spośród obiektów szklanych uwagę przyciąga kolekcja barwnych przycisków do papieru, zdobionych kolorowymi kwiatami. Dużą

wartość ma też zespół biedermeierowskich szklanic i pucharów, przywożonych w XIX wieku jako pamiątki z czeskich i śląskich uzdrowisk. Zdobione finezyjnym szlifem, malowane powłokowo lub barwione w masie, albo też z ornamentami roślinnymi lub zoomorficznymi – tworzą zbiór niezwykle efektowny i przyciągający uwagę. Do interesujących zabytków należą też XVIII – wieczne flasze puzdrowe ze szkła zdobionego grawerowanymi herbami, przeznaczone do przewożenia w specjalnych kufrach – puzdrach; dzięki prostokątnemu przekrojowi można je było ustawiać w podróżnych sepetach. Jednym z najcenniejszych obiektów jest polski kielich – puchar z pocz. XVIII wieku, z wygrawerowanym napisem na czarze : „MAM. TEGO ZA BAY BARDZO Y ZA IAK SIĘ ZOWIE / KTO DUSZKIEM NIE WYPIIE ZA MICHAŁA ZDROWIE / VIVAT”. Kielich ozdobiono motywem słońca.

Do najpiękniejszych w kolekcji należą też wazony secesyjne, wykonane ze szkła opakowego (nieprzezroczystego), opalizującego, łączonego ze srebrem, mosiądzem lub żłocionym brązem. Wyrafinowane, faliste linie wazonów i pater oraz wysmakowana kolorystyka sprawia, że ten zespół cieszy się nieodmiennie ogromnym zainteresowaniem zwiedzających.

Spośród bogatej kolekcji sreber przyciąga uwagę puszka zdobiona wmontowanymi w ścianki sześciobocznego obiektu monetami i medalami. Interesujące są srebrne lub srebrzone skrzynkowe cukiernice, zamykane na kluczyk, który nosiła przy pasku gospodyni lub pani domu. Ów specjał był w minionych wiekach tak drogi, że wydawano go dość skąpo. Osobny zbiór tworzą rosyjskie (moskiewskie i odeskie) srebrne tabakierki i papierośnice z przełomu XIX i XX wieku. Ozdobiono je techniką niella, polegającą na wypełnianiu rytej w metalu dekoracji specjalną pastą złożoną z siarczków srebra, miedzi i ołowiu. Niektóre zostały dodatkowo udekorowane grawerunkiem i pozłoczone. Niezwykle modne w czasach secesji były torebki balowe ze srebrnej siatki, ściągane srebrnymi łańcuszkami, reprezentowane także w kolekcji. Warto też zwrócić uwagę na

niemieckie (z Miśni i Drezna) sztucce wykonane ze złoczonego srebra i brązu, zakończone porcelanowymi uchwykami. Białe trzonki noży, łyżek i widelców dekorowane są wyciskany, półplastycznym motywem tzw. grzebienia rokokowego i ozdobione malowanymi kwiatami oraz sielskimi scenkami pejzażowymi.

[Wróć do działu sztuki](#)